

KANTEEL

kinderopvang

Pedagogisch Werkplan

Kindcentrum Beekman

Kinderdagverblijf

In het pedagogisch beleid van Kanteel staat beschreven hoe wij naar kinderen en hun ontwikkeling kijken en hoe we deze visie in de praktijk brengen.

Om verantwoorde en veilige kinderopvang te kunnen bieden hebben we naast een pedagogisch beleid ons ook te houden aan kwaliteitseisen die beschreven staan in de Wet kinderopvang. Onder andere de wettelijk eis van de pedagogische basisdoelen van Riksen Walraven¹.

Spelen en leren doen wij binnen de spelregels van deze wet en kwaliteitseisen.

Onze locaties en groepen zijn ingericht en ingedeeld volgens onze pedagogische visie en deze spelregels.

In dit deel van het pedagogisch werkplan staat beschreven hoe wij dit als locatie doen. Dit is onze locatie-specifieke invulling van het algemene deel van het pedagogisch werkplan.

Het pedagogisch beleid en de beide delen van het pedagogisch werkplan vullen elkaar aan en vormen samen het complete pedagogisch beleid van Kanteel.

Het algemene deel van het pedagogisch werkplan is samen met het pedagogisch beleid te vinden op de website van Kanteel, het locatiedeel staat in het ouderportaal van je locatie.

Leeswijzer

Daar waar in dit werkplan zij geschreven is kan ook hij of het gelezen worden en vice versa.

Daar waar in dit werkplan ouders of jullie geschreven wordt, wordt ook ouder (enkelvoud) en verzorger(s) bedoeld.

Voor een toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen we je naar het algemeen deel van het pedagogisch werkplan. Dit kunt je lezen op de website van Kanteel, in het ouderportaal en het is op te vragen bij de locatiemanager.

In verband met de huidige corona maatregelen hebben we de daarmee samenhangende aanvullingen op ons pedagogisch beleid en veiligheid- en gezondheidsbeleid beschreven in het document "Herstart". Dit document is terug te lezen in KidsKonnnect en op te vragen bij de locatiemanager.

¹ We hebben deze eisen verwerkt in de verschillende onderdelen in dit werkplan. In het pedagogisch beleidsplan zijn deze doelen ook opgenomen en verder uitgewerkt.

Contactgegevens

Kindcentrum

Kindcentrum Beekman
Van der Does de Willeboissingel 15
5211 CC 's-Hertogenbosch
073 – 844 2530
kdvbeekman@kanteel.nl

Locatiemanager: Esther Rijken
T: 073 844 25 30 / 06 36537619
E: erijken@kanteel.nl

Assistent manager: Marissa van de Veerdonk
T: 073 844 25 30 / M: 06 36559007
E: mvdveerdonk@kanteel.nl

Relatiebeheer
T: 073 851 14 75
E: relatiebeheer@kanteel.nl

Kidskonnnect inlog:

De OuderApp is te downloaden in de Google Play Store (voor Android) en in de App Store (voor iOS). Als je de app hebt geïnstalleerd kun je inloggen gegevens, die je per e-mail hebt ontvangen.

2.1 De eerste keer inloggen

Als je voor de eerste keer inlogt op de app vul je drie velden in:

- De URL van de kinderopvangorganisatie
- Gebruikersnaam
- Wachtwoord De URL en gebruikersnaam staan in de eerder verstuurde e-mail. Bij het wachtwoord voer je het door jou ingestelde wachtwoord in.

Ben je je wachtwoord vergeten? Via de optie 'wachtwoord vergeten' is het mogelijk om het wachtwoord aan te passen.

Er wordt dan een e-mail gestuurd naar het in ons systeem bekende e-mailadres. Gegevens niet ontvangen?

Neem dan contact op met de kinderopvangorganisatie, zij kunnen nieuwe gegevens sturen.

Openingstijden:
07.30 – 18.30 uur

Telefoonnummers van de groepen:

Dolfijn: 06- 38 07 78 29
Pinguïn: 06- 38 07 78 29
Kreeft: 06- 38 07 65 52
Zeeleeuw: 06- 38 07 65 55
Vis: 06- 38 07 65 55
Zeester: 06- 38 07 65 50
Strandjutters: 06- 38 07 65 57

Openingstijden

Ons kindcentrum is geopend van maandag tot en met vrijdag van 7.30 tot 18.30 uur.

Op 1^e en 2^e kerstdag, nieuwjaarsdag, 2^e Paasdag, Koningsdag, 2^e pinksterdag en Hemelvaart zijn wij gesloten.

Welkom bij Kindcentrum Beekman

Beste ouder(s)/ verzorger(s),

Graag laat ik je kennismaken met Kindcentrum Beekman. In een prachtig monumentaal pand vormen we een kindcentrum waar kinderen van 0 tot 13 jaar terecht kunnen voor opvang en onderwijs. Het kindcentrum heeft alles onder één dak en bestaat uit het kinderdagverblijf (0-4 jaar), de buitenschoolse opvang (4-13 jaar), tussenschoolse opvang(TSO) en het basisonderwijs voor kinderen van 4 tot 13 jaar

Het kindcentrum ligt midden in het centrum van Den Bosch en op loopafstand van het station. Het is een veilige en vertrouwde plek om als kind op te groeien en zichzelf te ontwikkelen. De kinderopvang, tussenschoolse opvang, basisonderwijs en buitenschoolse opvang sluiten mooi op elkaar aan, waardoor de ontwikkeling van jouw kind van 0-13 jaar gevolgd kan worden. Van baby tot schoolkind kan je kind hier opgroeien en ontwikkelen.

Dit gezellige en centraal gelegen kindcentrum biedt veel extra's. Op de locatie is er één horizontale groep voor baby's van 0 tot 18 maanden en zijn er vijf verticale groepen van 0 tot 4 jaar waar kinderen met elkaar spelen, van elkaar kunnen leren, elkaar kunnen helpen en leren om rekening te houden met elkaar.

Voor de allerkleinste nemen we de tijd en de rust om veel contact te maken. Op schoot een boekje lezen, kiekeboe spelletje spelen en het stimuleren van rollen, kruipen en zitten. Eenmaal iets groter, gaan onze dreumesen, vaak hand in hand met de pedagogisch medewerkers, op ontwikkelingstocht. De wereld wordt zo stukje bij beetje groter. Voor onze peuters hebben we leuke spelletjes en uitdagende activiteiten. Daarnaast bieden we voor onze peuters een extra aanbod aan. Minimaal één dagdeel in de week mag jouw kind naar de 3+ groep waarbij uitdagende en leeftijdsgerichte activiteiten worden aangeboden en je kind wordt voorbereid op school, zodat de overstap naar de basisschool een stukje kleiner is. Spelenderwijs stimuleren we de ontwikkeling van ieder kind, op het gebied van onder andere taal, bewegen en sociale contacten.

Tevens is er op kindcentrum Beekman een gezamenlijke bibliotheek om de taalontwikkeling van het kind te stimuleren. Zo wordt er in kleine groepjes voorgelezen, mogen kinderen boekjes mee naar huis nemen en worden er themagerichte boekjes meegenomen naar de groep.

Onze BSO groepen zijn ingedeeld op leeftijd, zodat er altijd een leeftijdgenootje is om mee te spelen. Samen met de kinderen bedenken we wat we gaan doen. Hoe leuk is dat! Vanaf 8 jaar stromen kinderen door naar de 8+ BSO op De Havensingel. Deze BSO is echt speciaal voor deze leeftijdsgroep. Zij hebben hier hun eigen plek met meer uitdaging.

Hartelijk dank voor uw keuze voor Kindcentrum Beekman.

Namens mijn collega's,
Esther Rijken, locatiemanager Kindcentrum Beekman

Snel naar.....

Welkom bij Kindcentrum Beekman	4
Eerste kennismaking en wennen	6
Onze groepen	7
Samenvoegen	7
Beroepskracht-kindratio en afwijken	8
Ons aanbod	9
Dagritme	9
Open-deuren-moment	10
Begeleid spel	10
Ontwikkelingsgericht aanbod	10
Expressie en creatieve ontwikkeling	12
Activiteiten met meer dan 30 kinderen	13
Ouderbetrokkenheid	13
Mentor	14
Doorgaande ontwikkelijn	14
Overdracht met ouders	14
Overdracht met school en BSO	15
Pedagogisch vakmanschap	16
Pedagogisch coach	16
Aanvullende informatie	16
Oudercommissie (OC) en Centrale Ouder Raad (COR)	16
Bijlage Horeb	17

Eerste kennismaking en wennen

Van de inrichting van onze ruimtes, tot de inrichting van onze dag, alles dat wij doen staat in het teken van het kind. We zorgen voor een fijne plek waar ze vriendjes kunnen maken, nieuwe dingen ontdekken en waar onderzoeken en ervaringen opdoen centraal staan. Dit alles op ieders eigen tempo en eigen manier. Goede kinderopvang is een meerwaarde voor onder meer de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van een kind. Kinderen doen tijdens de opvang namelijk andere ervaringen op dan thuis. Ze leren in een groep met andere kinderen en volwassenen omgaan. Kinderen leren voor zichzelf op te komen, rekening te houden met anderen en vriendjes te maken. Dit alles vormt een goede basis voor het sociale gedrag van een kind in het verdere leven. Niet alleen op sociaal vlak leert een kind veel tijdens de opvang, ook op emotioneel, motorisch, creatief en cognitief niveau worden ze uitgedaagd. Leuke spelletjes, buiten spelen, boekjes lezen en samen op ontdekking, er is genoeg te doen. Zo leren ze iedere dag spelenderwijs weer iets bij.

Een eerste kennismaking gebeurt vaak tijdens een rondleiding op de locatie. Een rondleiding kan gegeven worden door de locatiemanager, assistent-manager of een pedagogisch medewerker. Je kan dan een indruk krijgen van de sfeer en een kijkje nemen in de locatie. Na de inschrijving bij Kanteel en de plaatsing op de gewenste locatie, wordt er met de pedagogisch medewerker een intakegesprek gepland. Tijdens dit gesprek maken we verder kennis met elkaar, komen we al veel over een kind te weten en geven we onder meer uitleg over de werkwijze en afspraken van de groep waar het kind geplaatst is. We bieden ieder kind een wennmoment van 3 uur aan in de groep waar het kind wordt geplaatst. Voor de meeste ouders en kinderen is dit voldoende om de eerste ervaringen op te doen met onze locatie. We kijken hierbij samen met ouders wat het beste past bij hun kind en de mogelijkheden van de groep, ook als er meer wennmomenten nodig zijn. Als kinderen doorstromen naar een andere groep binnen een locatie zorgen we ervoor dat ook hier een of meerdere wennmomenten aan voorafgaan.

Onze groepen

De groep waarin je kind geplaatst wordt noemen we bij de dagopvang een stamgroep. Een stamgroep bestaat uit een vaste groep kinderen, vaak van dezelfde leeftijd of ontwikkelingsfase. Er werken pedagogisch professionals die een vertrouwd gezicht zijn voor de kinderen.

Kinderen die gebruik maken van incidentele of flexibele opvang plaatsen we zo mogelijk in dezelfde stamgroep. Hiermee creëren we stabiliteit en raken zij sneller vertrouwd met de kinderen en de professionals van deze groep.

Groep	Leeftijden van de kinderen	Maximaal aantal kinderen in de groep	Openingstijden en dagen*
A: Dolfijn	0 tot 18 maanden	12 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
B: Pinguïn	0 tot 4 jaar	12 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
C: Zeester	0 tot 4 jaar	12 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
D: Kreeft	0 tot 4 jaar	13 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
E: Zeeleeuw	0 tot 4 jaar	12 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
F: Vis	0 tot 4 jaar	12 kinderen	Ma t/m vr: 07.30-18.30
G:Strandjutters	3 tot 4 jaar	16 kinderen	Ma t/m vr: 09.00-12.30

Tabel 1: Overzicht groepen, leeftijden, maximaal aantal kinderen en open- en sluitingstijden

Samenvoegen

Tussen 07:30 en 08:00 voegen de groepen Pinguïn en Dolfijn in de groepsruimte van de Dolfijn samen, Zeester en Kreeft in de groepsruimte van Kreeft samen, Zeeleeuw en Vis in de groepsruimte van Zeeleeuw samen.

Zeester, Zeeleeuw, Vis en Kreeft voegen dagelijks samen tussen 18.00 tot 18.30 uur in de groepsruimte van Kreeft.

Dolfijn en Pinguïn voegen dagelijks samen tussen 18.00 tot 18.30 uur in groepsruimte van Dolfijn.

Als in vakantieperioden en op rustige dagen de groepsgrootte het toelaat, voegen groepen Dolfijn en Pinguïn in de groepsruimte van Dolfijn samen, Zeester en Kreeft in de groepsruimte van Kreeft samen, Zeeleeuw en Vis in de groepsruimte van Zeeleeuw samen.

Tijdens het samenvoegen is er altijd een pedagogisch professional aanwezig in de samengestelde groep die bekend is voor alle kinderen. Voor een verdere uitleg over samenvoegen verwijzen we je naar het pedagogisch werkplan algemeen deel.

Beroepskracht-kindratio en afwijken

Op dagen dat wij tien uur of langer open zijn, mogen we op het kinderdagverblijf maximaal 3 uur per dag van de BeroepskrachtKindRatio (BKR) afwijken. Het afwijken gebeurt op de momenten dat het minder druk is in de groepen waardoor we bijvoorbeeld een pauze, een overleg of een oudergesprek buiten de groep kunnen voeren. De dagen van de week waarop we afwijken kunnen onderling verschillen, maar zijn wel ieder week hetzelfde.

Dit verdelen wij op de volgende tijden:

Dolfijn, Pinguïn, Zeester, Kreeft, Zeeleeuw en Vis		
	Tijd waarop we afwijken van de BKR	Tijd waarop we niet afwijken van de BKR
Maandag t/m Vrijdag	08:00 - 08:30 uur	07.30 - 08:00 uur
	13:00 - 14:30 uur	08.30 - 13:00 uur
	17:00 - 18:00 uur	14.30 - 17:00 uur
		18.00 - 18:30 uur

Ons aanbod

We volgen en stimuleren de ontwikkeling van alle kinderen en we stemmen ons aanbod hierop af. Dit doen we met een aanbod voor de hele groep, in kleinere groepjes of in individuele momenten en altijd spelenderwijs. Het stimuleren van de ontwikkeling van taal, motoriek, cijfers, creativiteit en sociaal- emotionele ontwikkeling gebeurt de hele dag zowel tijdens vrij spel, geplande activiteiten als tijdens overgangsmomenten. Bijvoorbeeld tijdens het voorlezen ligt de nadruk meer op taal en kan tijdens het naspelen van het verhaal het accent meer worden gelegd op samen spelen waarbij taal, creativiteit en motoriek weer onderdelen zijn.

Dagritme

Binnen het kinderdagverblijf wordt er gewerkt met een dagprogramma. Echter dient het dagprogramma als basis om duidelijkheid en regelmaat te creëren voor de kinderen. Het is dus mogelijk om af te wijken van het programma wat is afgestemd op de behoeftes van de kinderen.

Om 09.00 uur starten wij met het dagprogramma. Mocht je je kind later komen brengen of eerder willen ophalen (in verband met bijvoorbeeld een doktersbezoek of consultatiebureau) dan is dit natuurlijk geen probleem. Fijn als je dat van te voren aangeeft zodat we rekening kunnen houden met voeding, slapen of een activiteit.

Kinderen onder het jaar volgen in het begin zoveel mogelijk hun eigen ritme van eten en slapen. Daarna laten we ze langzaam wennen aan de dagstructuur. Er zijn gedurende de dag een aantal gezamenlijke momenten waaraan kinderen mogen deelnemen als dat past binnen hun eigen ritme: fruitmoment, verschooningsmomenten, eet- en drinkmomenten en speelmomenten.

Dreumesen en peuters leren met de weg van de geleidelijkheid en spelenderwijs het ritme van de dag te volgen. Een dag ziet er voor hen doorgaans als volgt uit: bij binnenkomst vrij spel (bijvoorbeeld puzzelen), we praten en zingen met de kinderen tijdens het fruit- en drinkmoment. Op vaste momenten wordt er verschoond, tenzij eerder nodig. Er wordt een activiteit aangeboden (binnen of buiten), er wordt geluncht waarna gerust of geslapen. We lezen veel voor en er wordt (al dan niet) onder begeleiding gespeeld in bijvoorbeeld de verschillende speelhoeken. De drieplussers krijgen eventueel extra activiteiten aangeboden wanneer de dreumesen en peuters liggen te slapen. Na het rust- en slaapmoment vindt er nog een eetmoment plaats waarbij de kinderen yoghurt en groenten krijgen. Daarna is er nog een korte activiteit of gaan we nog even naar buiten. Vervolgens is de dag alweer voorbij en worden de kinderen geleidelijk aan opgehaald (tabel 2). Uiteraard is dit een richtlijn van het programma. Het is dus mogelijk dat er wordt afgeweken van het programma doordat er wordt ingespeeld op de behoeftes van de kinderen.

Kinderdagverblijf*	
<u>Tijden</u>	<u>Programma</u>
07.30u - 09.00u	Binnenkomst + vrij spel
09.00u	Fruit- en drinkmoment
09.30u	Verschoonmoment
10.15u	Activiteit (binnen of buiten)
11.30u	Lunch- en drinkmoment
13.00u	Slapen
15.00u	Groenten, yoghurt- en drinkmoment
15.30u	Activiteit (binnen of buiten)
17.00u – 18.30u	Vrij spel + ophalen

Tabel 2: Dagprogramma kinderdagverblijf

Open-deuren-moment²

Iedere dag/iedere week creëren we mogelijkheden voor kinderen om ook met vriendjes en vriendinnetjes uit andere groepen te spelen. Bijvoorbeeld door de deuren tussen naast elkaar gelegen groepen open te zetten of als kinderen uit een groep aansluiten bij een activiteit in een andere groep. Dit blijft steeds maatwerk en is onder meer afhankelijk van de groepssamenstelling. Werken met het open deuren moment heeft vele voordelen. Kinderen krijgen nog meer ruimte en meer ontdekkingsmogelijkheden en raken vertrouwd met de verschillende ruimten en gezichten in het kindcentrum.

Een van de uitgangspunten hierbij is dat kinderen op elk moment terug kunnen naar de eigen stamgroep en er hiervoor altijd een pedagogisch professional beschikbaar blijft.

Voor de jongste kinderen en kinderen die meer behoefte hebben aan rust en ruimte zorgen we tijdens het open-deuren-moment voor een eigen speelplek en nabijheid van de pedagogisch professional. Om samen te kunnen spelen maken we gebruik van de verschillende binnen- en buitenruimten. Bijvoorbeeld de speelzaal van school, de hal bij iedere groep en onze gezamenlijke tuin.

Begeleid spel

Samen spelen of alleen, het spel van het kind is voor ons het vertrekpunt om aan te kunnen sluiten bij de behoeften en ontwikkeling van je kind. Het zijn activiteiten die de kinderen vanuit hun eigen behoeften bedenken of ontstaan. Zoals samen in de huishoek of de bouwhoek spelen, een tekening maken, een boekje lezen of gewoon even lekker chillen. We zijn steeds beschikbaar en stemmen ons handelen af op de behoeften van de kinderen. We kijken waar het kind zelf mee komt en spelen ook mee, zo ontstaan waardevolle interactiemomenten.

Ontwikkelingsgericht aanbod

Binnen Kindcentrum Beekman maken we gebruik van het programma/de methode **HOREB**.

Vanuit het observatiesysteem krijg je een mooie opbouw te zien vanuit spelgedrag en wat het kind daadwerkelijk doet op een bepaald moment. Door op verschillende spelmomenten dit te observeren krijg je in bepaalde periode een borging van verschillende spelsituaties gekoppeld aan de ontwikkeling van het kind.

De pedagogisch medewerkers kunnen HOREB ook gebruiken om te reflecteren op hun eigen handelen, in hun aanbod te differentiëren én te begeleiden. De pedagogisch medewerker registreert in HOREB om haar aanbod gericht te evalueren en om ook over een langere periode de kwaliteit van het aanbod te blijven verbeteren.

De verschillende spelsituaties waaraan ontwikkelingsgebieden **taalontwikkeling, sociale en persoonlijke competenties, specifieke kennis en vaardigheden en welbevinden** zijn gekoppeld in HOREB in verschillende kleuren sterren. In deze sterren zit een duidelijke structuur en theorie zodat de pm'er weet waar zij op kan letten tijdens observatie.

Deze sterren en verdere uitleg staan in de bijlage beschreven.

² Zie voor een verder uitleg hiervan het pedagogisch werkplan algemeen deel

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling gaat om de ontwikkeling van het gevoelsleven en de unieke persoonlijkheid van ieder kind. Het leren omgaan met anderen en het aanleren van sociale vaardigheden in de groep.

Kinderen leren veelal door naast en samen met anderen ervaringen op te doen. Ze leren ook stapje voor stapje steeds beter emoties herkennen en hanteren en kunnen daarmee ook verbinding en vriendschappen aangaan. We besteden daarom veel aandacht aan de sociale ontwikkeling van iedere kind binnen de groep en de ontwikkeling van de groep.

Hoe doen we dat in de praktijk:

De sociaal emotionele ontwikkeling is een vast onderdeel vanuit Horeb. In alle spelsituaties (kernactiviteiten) is er veel aandacht voor het observeren van de sociaal emotionele ontwikkeling en het welbevinden van het kind en de groep. Het bieden van een veilig klimaat waarbij elk kind zichzelf mag en kan zijn is bij ons het uitgangspunt. Op het moment dat een kind zich niet veilig voelt komt het niet tot ontwikkeling. Het aangaan van een emotionele band met het kind is hiervoor de basis (zie wennen/kennismaking).

Vanuit **welbevinden** wordt er in elke spelsituatie gekeken naar:

- Plezier
- Initiatieven tot contact
- Communiceren met andere/poging tot
- Met andere mee willen doen, erbij willen zijn, kunnen aanpassen
- Nieuwsgierigheid

Zoals gezegd is het welbevinden en een veilig klimaat erg belangrijk. Vanuit Horeb hebben wij de afspraak gemaakt dat ook dit een speciale plek krijgt voor observatie en verslaglegging. Dit noteren we bij **de grijze ster**. Vanuit “het stand van zakenformulier” (gebruikt voor voortgangsgesprek met ouders) wordt er veel aandacht besteed aan het individuele kind en zijn/haar ontwikkeling en behoeftes. In de groepsruimte is rekening gehouden met hoekjes waarin de kinderen zich even terug kunnen trekken voor een rust moment, zijn er grondboxen/boxen aanwezig waarin de baby's veilig kunnen spelen en ontwikkelen. De kinderstoelen zijn op kindhoogte zodat ook het jonge kind in oogcontact staat met de grotere kinderen tijdens een tafelmoment.

Vanuit **sociale en persoonlijke competenties** wordt er de verschillende spelsituaties specifiek gekeken naar competenties die bij het spelgedrag aansluiten.

Gedurende de hele dag is de pedagogisch medewerker bezig met een groep kinderen waarbij het groepsgevoel maar ook de individuele behoeftes van de kinderen aan de orde zijn. De kinderen leren in de groep rekening houden met elkaar en er worden door de pedagogisch medewerker regels uitgelegd en afgestemd met de kinderen. Tijdens tafelmomenten leren kinderen op hun beurt wachten bijvoorbeeld. In een verticale groep hebben de grote kinderen ook rekening te houden met de baby's. Vanuit elke groep zijn een aantal vaste regels. Deze regels worden uitgelegd en besproken. Hier wordt op een positieve manier mee omgegaan: wanneer een kind klimt op de bank wordt er door de pedagogisch medewerker bijvoorbeeld gezegd; “klimmen doen we buiten” i.p.v. niet klimmen. Het hanteren van normen en waarden en het uitleggen waarom iets juist wel/niet kan vinden we hierin erg belangrijk.

Tijdens vrij spel en activiteiten wordt er door de pedagogisch medewerker gestimuleerd tot samenspel. Dit kan zijn door van te voren na te denken welk klein groepje je wil vormen en juist een specifieke samenstelling van dat groepje te maken om samenspel te bevorderen. In een vrij spel moment is het soms nodig om als pedagogisch medewerker even in te spelen op samenspel als je

ziet dat een kind geen aansluiting vindt/juist de overhand neemt in een spelsituatie waardoor de andere kinderen geen inbreng hebben.

Binnen Kindcentrum Beekman vinden we het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om een relatie met de ander aan te gaan. Binnen de Strandjuttergroep waar de drieplus kinderen samen komen vanuit de andere groepen is er specifiek aandacht voor omgaan met leeftijdsgenootjes. De kinderen leren hier ook veel van en met elkaar. Tijdens een conflict situatie kijken we even de situatie af: kunnen de kinderen het al zelf oplossen/is er hulp nodig, mits de veiligheid niet in het gedrang is natuurlijk. Hier horen ook teleurstellingen bij. We gaan hierbij altijd het gesprek aan met de kinderen: "wat is er gebeurd?", "waar kan ik jou/jullie bij helpen?"

Voorbeeld welbevinden vanuit een observatieverslag uit Horeb:

O komt bij ons moeilijk in slaap, en thuis is het vaak ook lastig. hij blijft overstuur zelfs al blijven wij bij hem staan en als hij al slaapt dan zijn het hele korte slaapjes. Uit bed is hij vaak wel vrolijk. Je merkt dus niet zo snel wanneer en of dat hij moe is. Wat we wel zien, is dat hij veel met zijn armen en benen spartelt wanneer we hem te slapen leggen. O is echter te oud en omdat hij ook al kan omrollen, mag hij niet (meer) ingebakerd worden.

Voorbeeld sociale competenties vanuit een observatieverslag uit Horeb:

C speelt met een pop. Ze heeft de pop in een kussentje vast. Ze ziet dat P het kleine melkflesje geeft aan een andere pop. C wil het flesje ook. Ze wil het bij P uit de handen pakken, maar P houdt het vast. "nee, die is van mij!" C wil gaan huilen. Ik zeg :C, daar is P mee aan het spelen, dat mag je niet zo afpakken. Je kunt het vragen aan P. C vraagt niets en staat boos te kijken. Ik zeg: kijk in het winkeltje staat nog een melkflesje (maar dit ziet er anders uit). Pak dat maar. C kijkt nog boos en zegt niks. Ik loop naar het winkeltje en pak het flesje: Deze bedoel ik, wil jij deze fles aan jouw baby pop geven? Nee, ze is boos. Hoeft het flesje niet en zet het op een gillen. "Dat helpt niet C. Daar hoef je niet boos om te worden want dat helpt niet. Het is dit flesje of je wacht tot P klaar is met het andere flesje. Maar als je gilt, krijg je niets". Ik negeer haar en ga bij de baby's zitten. Binnen enkele tellen is ze stil. Ze blijft even boos staan te kijken, daarna speelt ze verder met haar pop. Even later geeft P (heel lief) haar flesje aan C." Mijn pop is moe en moet slapen" zegt P. C heeft een grote smile, gaat op de bank zitten en geeft haar pop de fles.

Expressie en creatieve ontwikkeling

Het ontwikkelen van creativiteit gaat over verbeeldingskracht en het bedenken van oplossingen. Het leren combineren van (nieuwe) kennis en vaardigheden binnen bekende en onbekende situaties. Het in staat zijn om eigen ideeën en bevindingen te kunnen oefenen, uitbeelden en verwoorden.

Kinderen hebben een frisse kijk op de wereld en hebben vaak een enorme fantasie en creativiteit. Ze leren hun wereld te begrijpen en te ervaren door bijvoorbeeld het rollenspel. Kinderen oefenen in hun speelwereld met rollen en situaties die ze daarna kunnen uitproberen en door ontwikkelen in de werkelijkheid.

Hoe doen we dat in de praktijk:

Vanuit Horeb werken wij met observaties om constructieve en beeldende spelsituaties (kernactiviteiten) in beeld te krijgen. Er is per groep voldoende materiaal aanwezig waarmee te kinderen kunnen bouwen en ontdekken. Op meerdere groepen zijn verkleedkleden en attributen aanwezig waarmee de kinderen op kunnen gaan in verschillende rollenspellen. Er wordt in huishoeken gebruik gemaakt van echte materialen waarmee de kinderen de werkelijkheid op hun eigen manier kunnen naspelen. Er is binnen de dag structuur ruimte voor muziek en dans, elke dag worden er liedjes gezongen. Tijdens knutsel activiteiten is er voldoende ruimte voor eigen inbreng en op locatie beschikken wij over voldoende kosteloos materiaal en verschillende materialen zoals klei,

stof, hout en andere knutselmaterialen. Binnen de strandjuttergroep worden veel knutselactiviteiten aangeboden ter voorbereiding op de basisschool. Zoals het leren knippen.

Workshops

We nodigen regelmatig externe partijen uit om de kinderen kennis te laten maken met verschillenden beroepen, dieren en/of materialen. Samen met de basisschool organiseren we ook regelmatig gezamenlijke workshops binnen een thema.

Een voorbeeld hiervan is de brandweerman, politie en ambulance die met hun voertuig naar ons kindcentrum kwamen tijdens het thema beroepen.

Activiteiten met meer dan 30 kinderen

Het kan voorkomen dat we tijdens vieringen of activiteiten met meer dan 30 kinderen in een groep samen zijn. Bijvoorbeeld tijdens het jaarlijkse zomerfeest of de sinterklaasviering en kerstviering samen met school.

We bereiden de kinderen voor op deze activiteiten door dit van te voren met ze te bespreken. We vertellen hen hoe de activiteit in grote lijnen zal verlopen en hoe wij hierbij hen zullen begeleiden en ondersteunen. Vooraf maken we met elkaar gedragsafspraken over elkaar kunnen helpen en wat ze kunnen doen als de samenwerking of het samen spelen minder fijn verloopt. We gaan vaak ook vooraf eens kijken in de ruimte, zodat de kinderen weten waar we naar toe gaan.

Vindt je kind de activiteit iets te druk of wil je kind niet mee doen? Dan zijn er altijd andere activiteiten om te doen. We zorgen ervoor dat de kinderen onze nabijheid ervaren en voldoende ruimte krijgen om hun ervaringen op te doen.

Vieringen en feesten

Op allerlei manieren en momenten vieren wij feest met elkaar.

Feesten vormen steeds terugkerende rituelen die sfeer geven aan de groep en leggen de nadruk op het gevoel van verbondenheid. Ieder feest wordt afgestemd op de persoon, de groep of op de situatie. Zoals een verjaardag of de geboorte van een broertje of zusje.

Ook vieren we grote en kleine successen en bijzondere momenten met elkaar waarbij het plezier en de ervaring voor het kind centraal staan.

Ouderbetrokkenheid

Samen met jullie stimuleren we de ontwikkeling van kinderen en volgen we hun welbevinden en betrokkenheid. We willen je zoveel mogelijk bij de ontwikkelingen en de thema's in de groep betrekken.

Twee weken na iedere schoolvakantie ontvang je een nieuwsbrief per groep via KidsKonnnect met daarin alle nieuwtjes van de groep en informatie over de thema's. Soms wordt er aan je gevraagd iets mee te geven aan je kind ter ondersteuning van het thema. Bijvoorbeeld het verzamelen van foto's voor het maken van een familiekaart bij het thema 'thuis' of het vertellen over een beroep dat bij ons thema hoort.

Wekelijks gaan we met de peuters naar schoolbibliotheek. De boeken op de groep worden gewisseld en kinderen nemen daarna andere biebboeken mee naar huis. Je kan deze boeken thuis met je kinderen lezen. Een paar keer per jaar komt de voorleesconsulent aan de kinderen voorlezen om te illustreren hoe dit op een interactieve manier kan.

Elk jaar organiseren we samen met de oudercommissie een (thema) ouderavond om je te informeren en inspireren over thema's waar we op dat moment mee bezig zijn. Zoals bijvoorbeeld een avond over de (spel) ontwikkeling van jonge kinderen.

Ook vieren we samen met de ouders het Sint- en Kerstfeest en het jaarlijks Zomerfeest.

Ontwikkeling

Ieder kind krijgt ruimte om vanuit ervaring te ontwikkelen, wij volgen deze ontwikkeling de gehele dag. Dit geeft ons een beeld van het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkelingsbehoeften van zowel je kind als van de groep. Hierdoor kunnen we nog beter inspelen op de behoeften van ieder kind en die van de groep.

Mentor

Ieder kind heeft bij ons een mentor. In KidsKonnnect is voor jullie terug te lezen wie dit is. Bij de start en bij eventuele wisselingen maken jullie kennis met elkaar. De mentor is het aanspreekpunt als het gaat om de ontwikkeling en welbevinden van je kind. Hij/zij volgt en registreert de ontwikkeling van en voert de oudergesprekken hierover.

Bijvoorbeeld tijdens de:

- 3 maanden evaluatie (3 maanden na plaatsing)
- 10 minutengesprek (een keer per jaar, rond de verjaardag)
- Overgangs-/overdrachtsgesprek (bijv. als je kind van baby naar de peutergroep gaat)
- Overdrachtsgesprek/eindevaluatie

De gespreksverslagen hiervan worden gedeeld via KidsKonnnect en opgenomen in het kinddossier.

Doorgaande ontwikkellijn

We observeren de kinderen tijdens hun spel, in hun ontwikkeling, welbevinden en hun lichamelijk welzijn. Dit registreren we in het **kindvolgsysteem: Horeb**. (zoals vanaf pagina 10 beschreven) Tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken gaat de mentor hierover met jullie in gesprek.

Als in de ontwikkeling van je kind ons iets opvalt gebruiken we het kindvolgsysteem om onze dagelijkse observaties gericht in te zetten. Dit geeft ons een nog beter beeld hoe wij onze begeleiding kunnen afstemmen aan de behoeften van je kind. Dit bespreken we met jullie en samen kijken we hoe we de ontwikkeling van je kind nog beter kunnen volgen of ondersteunen.

Wanneer er na deze aanpassing toch zorgen of vragen blijven over de ontwikkeling van je kind, wordt er samen met jullie een plan van aanpak opgesteld voor meer begeleiding of ondersteuning door ons.

Als dit niet voldoende blijkt te zijn of niet aansluit bij de behoeften van jullie kind verwijzen we jullie naar de professionals in ons netwerk voor meer passende ondersteuning. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van het kindcentrum, eventueel aangevuld met externe professionals.

Bijvoorbeeld die van de Vliegende brigade³ of de jeugdverpleegkundige. Zij kunnen aanvullende tips geven of doorverwijzen naar de juiste instantie indien dit nodig blijkt te zijn.

SNEL

In de gemeente Den Bosch wordt bij alle kinderen in de kinderopvang of de peuteropvang op de leeftijd van 2,8 jaar de SNEL 30-33 maanden afgenomen. Het doel van deze test is om zo snel mogelijk in te kunnen springen als er een taalachterstand kan ontstaan. We werken hierbij nauw samen met de jeugdverpleegkundige. Voordat de test wordt afgenomen worden ouders geïnformeerd en om toestemming gevraagd.

Overdracht met ouders

Een open en positieve samenwerking met jullie vinden wij erg belangrijk. In de relatie met elkaar staan duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip centraal. Via het ouderportaal

³ De Vliegende Brigade kan ondersteuning bieden op het gebied van ontwikkeling, gedrag en pedagogisch handelen. Meer informatie hierover is op te vragen bij de locatiemanager.

kun je informatie geven over hoe het met je kind gaat en hoe hij de dag gestart is. Dit is belangrijke informatie voor ons om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeftes van je kind.

Iedere dag plaatsen we in KidsKonnnect een dagboekbericht over activiteiten van die dag.

Wanneer je je kind komt ophalen, vertellen we hoe de dag op de groep gegaan is en welke bijzonderheden er zijn. Tijdens de overdracht is er ruimte om wensen en vragen samen af te stemmen. Mocht er behoefte zijn aan een meer uitgebreid gesprek dan maken we daar graag een afspraak voor.

Wanneer er bijzonderheden zijn die niet kunnen wachten dan nemen we contact met je op.

Bijvoorbeeld als je kind zich niet lekker voelt of wanneer je kind is gevallen. Het hoeft dan niet altijd dringend te zijn. Je kunt zelf ook altijd contact opnemen met de groep van je kind.

Overdracht met school en BSO

Net voor de 4e verjaardag van je kind vullen we samen een overdrachtsformulier in.

In het overdrachtsformulier staat de ontwikkeling van je kind beschreven. Als je kind vanuit kinderopvang doorstroomt naar de basisschool wordt het overdrachtsformulier, uitsluitend met jullie toestemming, gedeeld met de groepsleerkracht en de mentor van de BSO. Zij kunnen hierdoor in hun begeleiding aansluiten bij de ontwikkeling die je kind bij ons heeft doorgemaakt.

Gaat je kind naar een basisschool en/ of een BSO **buiten** ons kindcentrum, dan sturen wij een overdrachtsformulier op naar de basisschool en de BSO waar je kind naar toe gaat. Deze overdracht gebeurt uitsluitend met schriftelijke toestemming van jullie. Indien gewenst kan er nog een mondelinge toelichting gegeven worden aan de mentor van de nieuwe BSO, de leerkracht of IB-er van de nieuwe school.

Voor de overdracht van kinderen die bij ons extra begeleiding of ondersteuning hebben gehad, heeft de mentor samen met jullie een gesprek met de groepsleerkracht en de mentor van de BSO. Vaak sluit hier ook de intern begeleider van de school bij aan. Door deze “warme” overdracht kan de begeleiding in het basisonderwijs en de BSO beter worden afgestemd op de ontwikkeling die een kind bij ons heeft gemaakt.

Pedagogisch vakmanschap

Bij ons werken professionals met een passie voor kinderen. Iedere collega heeft andere kwaliteiten, ervaringen en ontwikkelingsbehoeften. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron. De diversiteit in het team maakt dat alle medewerkers van elkaar kunnen leren want net als de kinderen willen we graag blijven leren en ontwikkelen.

Pedagogisch coach

Iedere pedagogisch professional wordt gecoacht in pedagogisch handelen. De richtlijnen hierover staan beschreven in het algemeen deel van het pedagogisch werkplan.

De pedagogisch coach is een vast gezicht voor alle kanteellocaties in de wijk, hierdoor kan zij ook samenwerken met de netwerkpartners in wijk. Bijvoorbeeld de jeugdverpleegkundige.

Een pedagogisch coach kan als meewerkend coach in de groep of als extra professional in de locatie aanwezig zijn.

Bij de locatiemanager kun je informatie over de ureninzet van de pedagogisch coach op onze locatie opvragen.

Aanvullende informatie

Oudercommissie (OC) en Centrale Ouder Raad (COR)

De oudercommissie (OC) van ons kindcentrum bestaat uit 4 leden en vergadert eens per 6 weken. Onderwerpen zoals beleidsvoering, voeding, inrichting van de buitenspeelruimte, organiseren van ouderavonden, actualiteiten in de kinderopvang etc. staan dan op de agenda.

Wil je meer weten over de rol van de oudercommissie of wil je ook graag meedenken met de oudercommissie mail dan naar ocbeekman@kanteel.nl

Informatie over de oudercommissie is terug te vinden op de KidsKonnnect pagina of op te vragen bij de locatiemanager of de pedagogisch professionals van de groepen.

De lokale oudercommissies zijn verenigd in de Centrale Ouder Raad (COR). Ze zijn bereikbaar via mail: cor@kanteel.nl Meer informatie hierover is te lezen in het algemeen deel van het pedagogisch werkplan.

Bijlage HOREB

Welke spelsituaties/kernactiviteiten worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd:

Gele ster: observatie spel binnen, buiten, in de ruimte 0-2/3 jaar, observatie manipulerend spel en rollenspel 2,5 jaar.

Groene ster: observatiemodel voor constructieve en beeldende activiteiten.

Oranje ster: observatiemodel voor in gesprek gaan met elkaar en de rol van de pedagogisch medewerker hierin.

Blauwe ster: observatiemodel voor lees en schrijf activiteiten.

Paarse ster: observatiemodel voor reken-en wiskundige activiteiten.

Grijze ster: algemene info, welzijn/welbevinden van het kind.

Welke afspraken zijn hiervoor opgesteld:

Alle pedagogisch medewerkers vullen per maand minimaal twee verschillende sterren in van zijn/haar mentor kinderen. (Na een half jaar heb je dan alle sterren in beeld).

Er is behoefte aan ruimte om algemene zaken van het kind te noteren die niet echt spel gerelateerd zijn. Meer ontwikkeling gericht/welzijn: deze info noteren bij de grijze ster.

Zie je afwijkend gedrag/achterstand van het kind noteer dat bij de ster/activiteit waar je op dat moment voor aan het observeren bent.

Je bent als mentor verantwoordelijk voor invullen Horeb van je eigen mentor kinderen. Voorafgaand aan een ouder gesprek vul je het stand van zaken formulier in.

Strandjutters: kinderen die alleen bij de Strandjutters komen worden ingevuld door de Strandjutters. Heb je vanuit je eigen mentor kind aanvulling vanuit de Strandjutters nodig, bespreek dit met je collega's. Als mentor blijf je eindverantwoordelijk.

Geplande activiteiten:

In het dagprogramma van de groepen worden gedurende de dag activiteiten aangeboden waarbij er rekening gehouden wordt met verschillende aspecten:

- Er wordt gekeken naar het welzijn/welbevinden van het kind: wat vindt het kind leuk om mee te spelen, met wie speelt het kind graag. Speelt het kind graag samen of liever in een kleine groep of alleen.
- Wat bieden we aan om genoeg uitdagingen en afwisseling te bieden zodat er verschillende spelsituaties ontstaan. Uitgangspunt is dat alle spelsituaties (kernactiviteiten) vanuit Horeb aanbod dienen te komen. Dit aanbod is voor alle kinderen van 0-4 jaar.
- Zijn de verschillende speelruimtes/hoeken uitdagend genoeg, vullen we spel materiaal aan of halen we juist materiaal weg.

- Vanuit de themapanning (in afstemming met OB) aansluiten bij de beleefwereld van het kind. Hierin vinden wij het erg belangrijk om aan te sluiten bij de initiatieven die komen vanuit de kinderen.

Vrij spel momenten:

Gedurende de dag zijn er ook momenten waarbij de kinderen vrij kunnen spelen, ze gaan lekker naar buiten of spelen zelfstandig op de groep. In deze situatie ontstaat spontaan spel. Hierbij wordt er in eerste instantie op afstand geobserveerd door de pedagogisch medewerker: wat voor spel ontstaat er, welke kinderen nemen eigen initiatief, welke kinderen zijn meer volgend, hebben de kinderen ondersteuning nodig om te komen tot spel of hebben ze juist geen inbreng nodig van de pedagogisch medewerker en kijkt zij juist toe naar wat er ontstaat. Hierbij wordt natuurlijk rekening gehouden met de verschillende leeftijden en behoeftes van alle kinderen. Voor een baby van 3 maanden is het al heel knap om een kwartiertje zichzelf te vermaken in de box met een speeltje terwijl een kind van 3 jaar gemakkelijk een half uur samen met vriendjes en vriendinnen kan spelen in de huishoek.

Overgangsmomenten: (zie dagritme)

Er wordt binnen Kindcentrum de Beekman gewerkt met een duidelijke dag structuur die op alle verticale groepen gelijk is (zie dagprogramma). Op de babygroep wordt er ook vast gehouden aan een dagplanning maar dit is meer afhankelijk van de behoefte van de kinderen. Door deze duidelijke structuur weten kinderen snel wat er komen gaat en wat er van hen verwacht wordt. Dit geeft inzicht, houvast en vertrouwen. Voorafgaand aan ieder spel of eetmoment worden er met kinderen afspraken gemaakt: “jongens en meisjes nog even spelen en dat is het tijd om op te ruimen”, wie gaat ermee helpen tafel dekken?, wie gaat welke speelgoed opruimen? Na de lunch bieden we de kinderen nog een boekje aan om te lezen en dan is het tijd om te gaan slapen. Door deze vaste momenten/rituelen gedurende de dag in te brengen leren de kinderen heel goed wat ervan hen verwacht wordt.

Taal

De ontwikkeling van taal en communicatie omvat alles van lichaamstaal, babytaal, woorden, geluiden en taalbegrip tot aan taalgebruik en argumentatie van de oudste kinderen. Taal zit op verschillende manieren in alles dat we doen.

De stimulering en ontwikkeling van taal en communicatie staat in Horeb centraal bij alle spelsituaties (kernactiviteiten). De taal stimulering staat ook centraal gedurende de dag. De gehele dag wordt er gepraat, benoemt, verteld en uitgelegd aan de kinderen.

Vanuit **de oranje ster** ligt hier de nadruk op voor **in gesprek gaan met elkaar** en de rol van de pedagogisch medewerker om **ontwikkeling gericht te komen tot interactie**. Vanuit de **blauwe ster** staat de beginnende geletterdheid centraal.

Hoe doen we dat in de praktijk:

Vanuit de spelontwikkeling zijn er de volgende 3 aspecten waarvoor aandacht is tijdens het observeren: wat zien we terug in het spelgedrag van het kind:

Taal begrijpen

- Deelname aan welke activiteiten: de betrokkenheid bij activiteiten
- Aangaan van sociale contacten binnen activiteiten
- Aandacht voor communicatiemogelijkheden: non-verbaal, verbaal in eigen taal, verbaal in het

Nederlands

- Nieuwsgierig naar de inbreng van betekenissen van (Nederlandstalige) anderen
- Laten zien (in handelen en mimiek) de aangeboden taal, de nieuwe woordbetekenissen en te (willen) begrijpen
- Een actieve luisterhouding en pogingen om te reageren op de (talige) inbreng van anderen

Taal gebruiken

- Gebruiken van en betekenis geven aan (Nederlandse) taal in gezamenlijke activiteiten
- Nieuwe (aangeboden) woordbetekenissen actief gebruiken in gezamenlijke activiteiten en situaties
- Geïnteresseerd zijn in nieuwe woordbetekenissen en oppikken van nieuwe woorden in de omgang met anderen
- Gebruiken van cognitieve taalfuncties: benoemen en beschrijven, vergelijken, rapporteren, redeneren en projecteren

Communicatieve vaardigheid

- Actieve inzet in gespreksituaties
- Zich duidelijk (willen) maken en (willen) reageren op de inbreng van anderen
- Sociale (gesprek-)vaardigheid: luisteren en de betekenis van beurtwisseling respecteren
- Zich kunnen concentreren, ingaan op anderen, adequaat reageren en vragen stellen

Hoe doen we dat in de praktijk:

Op elke groep zijn voldoende boeken aanwezig en heeft Kindcentrum Beekman een bibliotheek samen met school. Boeken die kinderen zelf kunnen pakken op de groepen en boeken die niet op kindhoogte staan en worden gelezen door de pedagogisch medewerkers. Tijdens rustmomenten of juist even tussendoor worden er boekjes aangeboden of is er ruimte dat kinderen zelfstandig gaan kijken/lezen in boeken. Lekker op de bank of op schoot/onder de box even jezelf lekker terug trekken.

Op Kindcentrum Beekman zijn de pedagogisch medewerkers aan het werk met thema: boeken. Elke groep heeft hierin gekozen voor een eigen schrijver met een aantal boeken. Voordat de kinderen gaan slapen of rusten wordt er door de pedagogisch medewerker een boek voorgelezen aan de kinderen. Tijdens het voorlezen wordt er door de pedagogisch medewerker actief ingegaan op het verhaal: wat zien jullie, onderwerpen en woorden worden benoemd en herhaalt. Naast het vertellen van het verhaal ontstaat er ook ruimte om op initiatieven van de kinderen in te gaan. Het blijft dus niet bij alleen het verhaal voorlezen. De pedagogisch medewerker kijkt goed naar het gedrag en ontwikkeling van de kinderen. Hierin worden bovengenoemde punten vanuit Horeb meegenomen en geobserveerd.

Voorbeeld vanuit een observatieverslag uit Horeb:

Ook vandaag zit H geconcentreerd in de boeken. Als ik bij haar in de buurt op de grond zit voelt ze zich veilig en gaat ze zelf op jacht naar de boekenmand. Ze pakt er een boekje uit en opent hem precies voor haar gezichtje. Ze begint echt van alles te brabbelen. Hele verhalen verteld ze. Ik kan er nog niet veel van verstaan want het is nog brabbeltaal, maar wel al veel duidelijker dan eerst en ik heb ook wel het idee dat ze er echt wat mee duidelijk probeert te maken. Aan haar gezichtsuitdrukking kan ik een beetje zien wat ze ermee bedoeld. Ook maakt ze een paar klanken waarbij ze een kusje aan het de bladzijde geeft. Haar kreetjes gaan eerst wat lager en dan ineens heel hoog.

De rol van de pedagogisch medewerker:

Het gaat altijd om het opbouwen van ontwikkelingsgerichte interactie. De volwassene is daarin gericht op: • contact maken • verwoorden en bespreken van spel en handelingen • taal gericht op het maken van overgangen, bijvoorbeeld van object gebonden contactspel naar rolgebonden handelingen. Sleutelbegrip hierbij is wederkerigheid. Zowel de volwassene als het kind hebben een actieve inbreng. Het initiatief komt van beide kanten.

Binnen de Strandjuttergroep is er naast de aandacht om de interactie tijdens spel te stimuleren ook extra aandacht voor het groepsgesprek: ter voorbereiding voor het basisonderwijs zitten de kinderen in de ochtend bij elkaar voor het kringgesprek.

Cijfers en ruimtelijk inzicht

(Ontluikende gecijferdheid)

De betekenis van getallen begint vanaf de peuterleeftijd zich steeds verder te ontwikkelen. Ruimtelijk inzicht helpt ons bijvoorbeeld om bij het buitenspelen goede verstoppelplekjes te vinden. Daarnaast leren kinderen meten met begrippen als tijd, afstand, groot, klein en daarbij verbanden te leggen.

Hoe doen we dat in de praktijk:

Het gebruik en betekenis van getallen is in verschillende spelsituaties (kernactiviteiten) terug te zien. Gedurende de dag is de pedagogisch medewerker bezig om op een speelse manier met tellen/getallen, ruimtelijk inzicht om te gaan. “hoeveel kinderen zitten er aan tafel?” “wie wil er vandaag de bekers tellen?” “We gaan in een rij staan van klein naar groot”.

Om specifiek in te steken op spelsituaties (kernactiviteiten) is een goede voorbereiding en bewustwording nodig; welke activiteit ga ik inzetten om te kunnen observeren vanuit de paarse ster en welke materialen ga ik hierbij inzetten. Vanuit de paarse ster wordt er gekeken naar manipulerend spel: blokken stapelen, beker water vullen etc. In rollenspel wordt bij de oudere kinderen bijvoorbeeld in de keukenhoek gebruik gemaakt van een weegschaal. Bij de Strandjutters (drieplusgroep) wordt er veel aandacht besteed aan cijfers, tellen etc. De Strandjuttergroep waarbij de drieplus kinderen samen zijn heeft een voorbereidende rol op de basisschool. Hier vinden activiteiten plaats die hierbij aansluiten en op de verticale groepen minder goed zijn uit te voeren door het leeftijdsverschil.

Vanuit de praktijk blijkt wel dat je als pedagogisch medewerker specifiek moet insteken op deze spelsituaties wil je het bij de kinderen terug kunnen zien. Een kritische blik op je activiteiten planning en aanschaf van materiaal is hierbij erg belangrijk.

Voorbeeld vanuit een observatieverslag uit Horeb:

S speelt een spelletje. Met een dobbelsteen rollen en dan het aantal ogen tellen. Hoeveel ogen je rolt, zoveel kikkerdril moet je inkleuren op het werkblad van het thema "kikker".

S rolt met de dobbelsteen. W vraagt: hoeveel stippen staan daarop? S: 4. W: Zullen we ze nog samen tellen? Samen tellen ze van 1 tot 4. W neemt het voortouw, want S vindt het nog best lastig om te tellen. Onder begeleiding kleurt S 4 kikkerdrillen. Nu is R aan de beurt. Intussen gaat S verder met het kleuren van de andere kikkerdril.

Later dobbelt ze 1. S ziet meteen dat dit 1 is. Ze kleurt 1 kikkerdril. S neemt zelf het initiatief om nog een keer met de dobbelsteen te rollen. Ze gooit nu 5. Ze zegt weer: 4! Telkens als ze een bepaald aantal ogen rolt, zegt ze dat dit 4 is (behalve bij de 1). Ze telt nu helemaal zelf: 4, 1, 7. Nu nog een

keer samen met W. 1,2,3,4,5.

S is erg enthousiast tijdens het spel. Ze kan niet wachten om alle kikkerdril in te kleuren. S toont interesse in het spel. We gaan de komende weken oefenen met tellen. Ze kent de verschillende cijfers, alleen de volgorde nog niet.

Motoriek

Een goede motoriek is een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen bewegen en samen te kunnen spelen. De basis voor de motoriek wordt gelegd in de eerste twee levensjaren, maar blijft zich ook daarna verder ontwikkelen. We ondersteunen en stimuleren kinderen hierbij door middel van spel, bewegingsactiviteiten en bewegingsruimte, zowel binnen als buiten.

Hoe doen we dat in de praktijk:

De motoriek is een vast onderdeel wat in alle spelsituaties (kernactiviteiten) terugkomt in het observatiemodel van Horeb. Vanuit de verschillende spelsituaties zie je de motorische ontwikkeling van kinderen. Bij de gele ster wordt er specifiek gekeken naar binnen en buiten spel. Naast de gele ster maakt het KDV gebruik van een ontwikkelingsschema waarop te zien is hoe de lichamelijke ontwikkeling in het eerste jaar van het kind verloopt. Deze kennis helpt de pedagogisch medewerker om goed te kunnen kijken naar de ontwikkeling van een baby en kan er worden uitgedaagd in de vorm van activiteiten om de baby verder te motiveren in ontwikkeling.

In de babygroep, de verticale groepen en de Strandjutter groep zijn voldoende materialen aanwezig waarbij het kind wordt uitgedaagd in zijn/haar ontwikkeling. Deze materialen zijn op kindhoogte aanwezig zodat deze altijd bereikbaar zijn voor het kind om zelfstandig te kunnen pakken. Op de verticale groepen is er naast baby ontwikkeling materiaal ook materiaal voor de oudere kinderen om de fijne motoriek te stimuleren zoals bijvoorbeeld puzzels, pinnetjes etc. Bij de strandjutters zijn de materialen aanwezig voor het oudere kind die aansluiten en stimuleren ter voorbereiding op het basisonderwijs.

Dagelijks is er tijd om buiten te kunnen gaan spelen. Er is een mooie buitenspeelruimte waarin de kinderen op ontdekking kunnen, kunnen fietsen, rennen en verstoppen. Buiten is er een eigen ruimte voor de allerkleinste waarin zij voldoende ruimte en rust hebben om zich lichamelijk te ontwikkelen. De Strandjutters wisselen hun buitenruimte af: ze zijn of op het binnenplein maar gaan ook vaak op het BSO buiten terrein buiten spelen wanneer zij een spel doen of even meer ruimte nodig hebben voor specifieke activiteiten. Laat het weer het niet toe om naar buiten te gaan worden er alternatieven aangeboden om lichamelijk bezig te zijn: er wordt gedanst, gespeeld met kussens/grote dozen.

De kinderen binnen Kindcentrum Beekman worden gestimuleerd in hun zelfstandigheid. Vanaf een jonge leeftijd worden de kinderen gestimuleerd om zichzelf aan en uit te kleden, schoenen en sokken uit doen en het zelfstandig aan en uit trekken van je jas zijn activiteiten die dagelijks terug komen.

Voorbeeld vanuit een observatieverslag uit Horeb:

Vandaag tijdens het buiten spelen heeft L de glijbaan echt ontdekt. Ze klimt zelfstandig de 3 treetjes omhoog. Keurig met haar handen houdt ze de trede vast en zet haar voetje stevig op het treetje. Ze straalt van oor tot oor. ik blijf wel steeds naast haar staan met een hand in de buurt voor als ze mis zou stappen of haar evenwicht verliest maar dat gebeurt niet! Dan gaat ze staan op de verhoging." Op je billen zitten, L" zeg ik. Dat doet ze goed. Dan met een hand van mij om haar bovenarm, glijdt ze voorzichtig naar beneden. Een grote lach op haar gezicht! Zeker 8 keer achter elkaar gaat ze de trap op en glijdt ze naar beneden. Dan ziet ze een autootje en loopt daar heen.

